

Handläggare
Jenny Bäck
Telefon: 08-508 149 19

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-10-28

Remiss av Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/1033

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholm stad har tagit fram en handlingsplan för klimatanpassning som nu är ute på remiss. Handlingsplanen innehåller aktiviteter där det beskrivs hur staden ska arbeta med klimatanpassning, med fokus på åtgärder för att minska skador i samband med skyfall och värmeböljor. Arbetet med klimatanpassning handlar i stor utsträckning om åtgärder som syftar till att skydda liv, hälsa och egendom. Stadens stadsdelsnämnder står som genomförandeansvariga eller delaktiga i merparten av de aktiviteter som lyfts fram i handlingsplanen.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande om handlingsplanen finns med som bilaga i remissen. Där framgår att stadsledningskontoret föreslår för kommunstyrelsen att handlingsplanen ska godkännas och att berörda nämnder ska få i uppdrag att inarbeta handlingsplanen i sina verksamhetsplaner.

Förvaltningen bedömer att handlingsplanen kommer att utgöra ett viktigt stöd i arbetet med att klimatanpassa stadsdelen och att de aktiviteter som beskrivs är relevanta. Förvaltningens bedömning är att handlingsplanen kan godkännas.

Som ett komplement till handlingsplanen efterfrågar förvaltningen vägledning i arbetet med återställandeåtgärder efter de skador som ändå uppkommer i samband med skyfall.

Bakgrund

Stockholm stad har tagit fram en handlingsplan för klimatanpassning. Kommunstyrelsen har skickat ut handlingsplanen på remiss till stadens stadsdelsnämnder, berörda fackförvaltningar, grannkommuner, Länsstyrelsen i Stockholms län, Region Stockholm, Storstockholms brandförsvaret och Trafikverket.

Remissen inkom till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd den 25 augusti 2021 och ska besvaras senast den 8 november 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Stadsmiljö och lokaler.

Ärendet

Kommunstyrelsen i Stockholms stad har fått i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder, däribland stadsdelsnämnderna, ta fram en handlingsplan för klimatanpassning. Uppdraget har koppling till Stockholm stads miljöprogram och målområdet *Ett klimatanpassat Stockholm*, där det framgår att Stockholms förmåga att hantera effekter av skyfall och värmeböljor behöver stärkas.

Handlingsplanen avser perioden 2021-2024 och innehåller tre delar: En övergripande del om klimatanpassning, en del om skyfall och en del om värmeböljor. I de två senare delarna beskrivs problematiken kring skyfall respektive värmeböljor, hur man kan arbeta med frågorna och hur ansvarsfördelningen ser ut inom staden. I handlingsplanen beskrivs också aktiviteter som ska vidtas för att uppnå målen om klimatanpassning.

Genom pågående klimatförändringar har förekomsten av skyfall och värmeböljor blivit vanligare. Även om målen i Parisavtalet om högst 1,5 °C uppvärmning kan nås, visar aktuell forskning att extrema väderhändelser såsom kraftiga skyfall och ihållande värmeböljor kommer bli vanligare det närmaste århundrandet.

Översvämningar orsakade av skyfall kan ge allvarliga konsekvenser med fara för allmänheten och kostsamma skador på fastigheter. Också värmeböljor kan ha stor påverkan på liv och hälsa, där särskilt små barn och äldre utgör riskgrupper. Aktiviteterna i handlingsplanen syftar i stor utsträckning till att skydda liv, hälsa och egendom.

Aktiviteter för skyfall

Handlingsplaner innehåller 14 aktiviteter för skyfall, varav stadsdelsnämnderna tillsammans med ett urval av andra nämnder har ett genomförandeansvar för sex aktiviteter. Vidare ska stadsdelsnämnderna vara delaktiga i ytterligare fyra aktiviteter.

Aktiviteterna där stadsdelsnämnder ska delta är:

- Beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall som utgångspunkt för stadens ambitionsnivå att säkra liv och hälsa.
- Kompletterande risk- och sårbarhetsanalyser för skyfall inom utpekade riskområden
- Framtagande av åtgärdsplaner
- Utredning – Riskkartering för skadekostnader vid skyfall
- Beredskapsplanering för skyfallssäkring av prioriterade samhällsobjekt på kort sikt
- Rutin för nyttjande av olika typer av ytor för skyfallsåtgärder
- Ansvarsfördelning för skyfalls- och dagvattenåtgärder
- Handledning för skyfallsåtgärder i samband med annan investering i befintlig bebyggelse
- Metodutveckling av mångfunktionella skyfalls- och dagvattenåtgärder
- Samordning av skyfallsarbete mellan stadens fastighetsägare

Aktiviteter för värmebölja

För hantering av värmeböljor finns totalt nio aktiviteter. Stadsdelsnämnderna har ett genomförandeansvar för två av dessa samt är delaktiga i ytterligare sex aktiviteter.

De aktiviteter som stadsdelsnämnder ska delta i är:

- Utreda principer för stadens hantering av värmebölja
- Kompletterande risk- och sårbarhetsanalys för värmebölja
- Ha en planering för verksamhetsanpassning vid värmebölja
- Uppnå förmåga att inkludera och hantera effekter av värmebölja i stadsutvecklingsprocessen
- Fördjupad värmeanalys för staden
- Utreda förslag på åtgärder som ger möjlighet att släcka törsten på offentlig plats
- Utreda förutsättningarna att spara vatten vid långvarig värme och torra
- Utreda förutsättningar för att leda dagvatten från kvartersmark till allmän platsmark i syfte att bevattna växtbäddar och planteringar

Tjänsteutlåtande från Stadsledningskontoret

Som bilaga till remissen finns också ett tjänsteutlåtande, framtaget av Stadsledningskontorets avdelning för stadsutveckling och lokalförsörjning. I tjänsteutlåtandet föreslås kommunstyrelsen:

- Godkänna handlingsplanen
- Att angivna nämnder ska inarbeta handlingsplanen i sin verksamhetsplanering
- Att Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge utpekade bolagsstyrelser i uppdrag att inarbeta handlingsplanen i sin verksamhetsplanering
- Att uppföljning av handlingsplanen ska ske inom ramen för det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS)

Synpunkter och förslag

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har varit delaktig i arbetsgrupper gällande stadens hantering av skyfall och värmeböljor. Där igenom har förvaltningen varit med och påverkat innehållet i föreliggande handlingsplan. Förvaltningen har också fått tillfälle att lämna synpunkter på ett tidigt utkast av handlingsplanen.

Förvaltningen anser att handlingsplanen ger en god överblick över problematiken med skyfall och värmebölja och att de aktiviteter som beskrivs är relevanta. Dokumentet med dess aktiviteter kommer utgöra ett viktigt stöd i förvaltningens fortsatta arbete med klimatanpassningsåtgärder.

Gällande avsnittet om skyfall är handlingsplanen framåtsyftande och tar upp nödvändiga åtgärder för att minimera skador som kan uppkomma i samband med skyfall. Det handlar dels om att skyfallssäkra byggnader och anläggningar i samband med renovering och nybyggnation, men också om att göra åtgärder i befintliga områden.

Att skyfallssäkra staden kommer ta tid, och skador från skyfall är en aktuell fråga där skador redan har inträffat och sannolikt också kommer att inträffa fler gånger i framtiden. Efter skyfall som inträffat under sommaren 2021 kan förvaltningen konstatera att ledning behövs i hur uppkomna skador ska hanteras. Utredning behövs kring vart ansvaret ligger och hur kostnader ska hanteras.

Önskemål finns om stadsgemensamma riktlinjer och juridisk kompetens som kan bistå med vägledning. Dessa frågor behöver inte nödvändigtvis ingå i handlingsplanen för klimatanpassning, men bör ändå behandlas.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Bilagor

1. Remissunderlag: Bilaga 1 – Handlingsplan för klimatanpassning 2021-2024
2. Remissunderlag – Tjänsteutlåtande – Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2021-10-13
Kersti Tagesson, Avdelningschef	2021-10-11